

Лаптоп Apple: Управување со прилози

Како да бидете сигурни дека она што го примате како прилог на е-пошта е безбедно.

Можете да ја користите антивирусната програма за да ги проверувате прилозите на е-пошта за вируси и друг непожелен софтвер. Штом знаете дека прилогот е безбеден, можете да му го пратите на друго лице, или да го отпечатите за да го прочитате подоцна.

Што ќе ви треба

Пред да го почнеме овој курс, вашиот компјутер мора да го има најновото издание на оперативниот софтвер, а тој е macOS Catalina. За повеќе информации за macOS, осврнете се на водичот *Лаптоп Apple: Безбедност и приватност (Security and privacy)*. Треба да проверите дали компјутерот е приклучен во штекерот, дали е вклучен и дали ја прикажува работната површина. Исто така, треба да проверите дали глумчето и тастатурата се поврзани правилно.

Ако сакате да го следите овој дел на вашиот компјутер, треба да имате инсталирана антивирусна програма и да бидете поврзани на домашната Wi-Fi мрежа и со печатачот.

Првите чекори

Овој водич покажува како да проверувате дали во прилозите постојат вируси. Можеби немате е-пошта со прилог, па можете да ги следите овие чекори и да го имате при рака овој лист со совети за случај кога ќе добиете е-пошта со прилог.

Оваа демонстрација ја употребува апликацијата **Пошта (Mail)** вклучена во macOS Catalina. Овие чекори ќе функционираат независно од начинот на кој ја проверувате вашата е-пошта.

За да ја отворите апликацијата **Пошта (Mail)**:

- 1.** Со помош на глумчето, движете го курсорот кон редот икони во долниот дел на екранот. Овој дел е наречен **Док (Dock)**.
- 2.** **Док (Dock)** е местото каде што ќе најдете икони за некои од апликациите на вашиот компјутер што ги користите најчесто. Побарајте ја иконата на **Пошта (Mail)** и кликнете на неа.
- 3.** Ќе се отвори апликацијата **Пошта (Mail)**

Можете да помогнете вашиот компјутер да не се зарази со вируси и друг непожелен софтвер

Лаптоп Apple: Управување со прилози

Како да зачувате прилог

Новите е-пораки се наоѓаат во средната колона на апликацијата **Пошта (Mail)**. Во овој пример, ќе отвориме е-пошта од нашиот лекар. Кликнете еднаш на е-поштата и таа ќе се појави во десната колона.

Нашата е-пошта ја покажува приложената брошура како икона или слика, а во долниот дел постои име на датотеката. Овој вид датотека се нарекува **PDF**, што значи датотека во формат на пренослив документ. За да ја прочитаеме оваа датотека, можеме да кликнеме двапати на неа, но наместо тоа, најпрво ќе ја скенираме за вируси.

И покрај тоа што е безбедно да отворите и да прочитате е-пошта, никогаш не кликувајте на врска и не отворајте прилог за кој не сте сигурни. Врската или датотеката може да содржат вируси или друг непожелен софтвер.

1. Со десен клик на датотеката ќе се појават неколку опции.
2. Кликнете на **Зачувај го прилогот (Save Attachment)** и ќе се појави нов панел.
3. Во долниот дел на панелот можете да ја видите папката во која ќе се зачува датотеката. Таа е стандардно поставена во **Преземања (Downloads)**. Кликнете на **Преземања (Downloads)** и еден скокачки прозорец ќе ви понуди список со опции.
4. Кликнете на **Работна површина (Desktop)**, па потоа кликнете на **Зачувај (Save)**.

Прилогот ќе се зачува на работната површина како PDF-датотека и ќе се појави една икона за неа.

Како да го преместите прозорецот на Пошта

Ако не можете да ја видите новата икона на PDF, можно е врз неа да се наоѓа панелот на **Пошта (Mail)**! Кликнете и задржете го горниот дел на панелот на апликацијата **Пошта (Mail)** со глумчето за да ја преместите и потоа влечете ја **Пошта (Mail)**.

Панелот на **Пошта (Mail)** ќе се движи заедно со вашето глумче сè додека не го отпуштите копчето. Преместете ја апликацијата **Пошта (Mail)** сè додека не ја видите иконата на прилогот.

Лаптоп Apple: Управување со прилози

Како да го скенирате прилогот

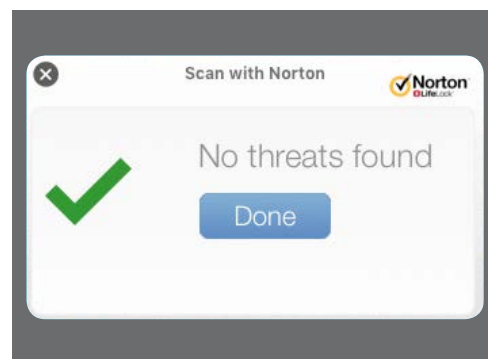
Во овој пример ќе го скенираме прилогот со купениот антивирусен софтвер наречен **Norton Security for Mac**.

Овие чекори би требало да бидат слични со други антивирусни софтвери.

- 1.** Почнете со десен клик на глумчето врз иконата на PDF-датотеката. Ќе се појават неколку опции.
- 2.** Кликнете на **Скенирај со Norton (Scan with Norton)**. Ако користите различен бренд на антивирусен софтвер, тука ќе се појави името на другиот бренд.
- 3.** Прилогот ќе се скенира веднаш и резултатот ќе се појави на екранот: **Не се најдоа закани (No threats found)**. Одлично!

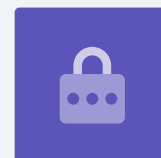
Сега можете да бидете сигурни дека прилогот не содржи вируси и дека можете да го отворите и да го прочитате безбедно.

Ако прилогот беше опасен, вашиот компјутер ќе ве известеше дека се најде некаков проблем. Во овој случај, ќе го елиминираше веднаш проблемот или ќе ве одведеше до чекорите за безбедно отстранување на заканата.

Антивирусниот софтвер ќе ви каже дали е безбедно да ја отворите датотеката

Постојат голем број софтверски пакети против вируси што можете да ги изберете, и повеќето од нив нудат 30-дневен пробен период. Но, не заборавате да ги прочитате внимателно сите услови и одредби за трошоците пред да се пријавите.

Лаптоп Apple: Управување со прилози

Како да пратите прилог кај друго лице

Сега, штом знаеме дека прилогот е безбеден, можеме да го пратиме некому.

1. Во левиот дел на панелот на **Пошта (Mail)** кликнете на **Состави нова порака (Compose New Message)**. Таа изгледа како лист хартија и стило.
2. Ќе се појави панел во кој можете да ја видите новата е-пошта. Кликнете во просторот десно каде што се наведува **До (To)** и внесете ја адресата на е-пошта на пријателот.
3. Под полето **До (To)** се наоѓа полето **Прати копија и кај (CC)**. „CC“ значи идентична копија („carbon copy“), но нема да ја праќаме оваа пошта кај никого друг, и во тоа поле нема да додадеме ништо друго.
4. Кликнете во просторот што се наоѓа десно од **Наслов (Subject)** и внесете го насловот на вашата е-пошта.
5. Кликнете во празниот простор на полето **Наслов (Subject)**. Ќе напишеме кратка белешка за причината што го праќаме прилогот.
6. Најдете ја датотеката на работната површина, и кликнете и задржете ја со глумчето.
7. Влечете ја датотеката сè додека не ја однесете во горниот дел на белата област, под **Наслов (Subject)**.
8. Кога на датотеката ќе го видите симболот **зелен плус**, отпуштете го копчето на глумчето и датотеката ќе се смести во е-поштата.
9. Кога ќе видите дека датотеката доби облик на икона во белата област на полето **Наслов (Subject)**, тоа значи дека прилогот се додаде успешно на пораката.
10. Погледнете во горниот лев дел на прозорецот на **Пошта (Mail)** и кликнете на **Прати (Send)**. Тоа е копче што личи на авион од хартија.

Е-пораката ќе исчезне, што значи дека замина кај

Можете да споделувате фотографии, брошури и друго како прилози на е-пошта

Лаптоп Apple: Управување со прилози

примателот. За да проверите повторно дали пораката се испрати, погледнете ја левата колона на апликацијата **Пошта (Mail)** и кликнете на **Испратени (Sent)**.

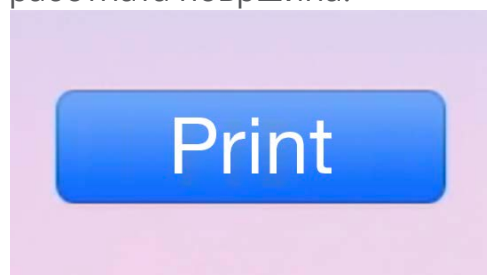
Сандачето (Inbox) ќе се измени за да покаже список со неодамна пратени е-пораки. Е-пораката со прилогот би требало да се наоѓа на врвот.

Затворете ја **Пошта (Mail)** со кликување на црвената точка во горниот десен агол на панелот на **Пошта (Mail)**.

Како да отпечатите прилог

Еве еден брз и лесен начин да го отпечатите PDF-прилогот користејќи го домашниот печатач. За овој метод домашниот печатач треба да биде поставен, правилно поврзан и вклучен.

1. Кликнете двапати на иконата на PDF-датотеката на работната површина. Ќе се отвори апликацијата **Преглед (Preview)** и ќе се појави брошурата.
2. Во менито во горниот дел, кликнете на **Датотека (File)** и потоа побарајте ја опцијата **Отпечати (Print)** во паѓачкото мени. Таа обично се наоѓа во најдолниот дел на списокот.
3. Кликнете на **Отпечати (Print)** и ќе се појави панелот со **Опции за печатење (Print Options)**.
4. Името на вашиот печатач ќе се појави тука на врвот. Исто така, можете да најдете опции за приспособување на бројот на копии и да изберете кои страници од датотеката сакате да ги отпечатите. Опцијата за **страници** е корисна за големи датотеки, и ви овозможува да отпечатите една или неколку страници, наместо сите.
5. Кликнете на **Отпечати**, и панелот **Опции за печатење (Print options)** ќе се затвори и домашниот печатач ќе ја отпечати датотеката за да ја прочитате.

Ако имате поставен печатач можете да правите хартиени копии од датотеки што се наоѓаат во вашиот компјутер